

پژوهشنامه انقلاب اسلامی

سال هفتم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۸۷

صص ۱۸۷-۱۶۳

بررسی راههای نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) به مثابه الگوی زنان امروز در بین دختران دانشگاهی از دیدگاه اساتید حوزه و دانشگاه

فرهاد شفیعی پور* و سید اصغر محمودآبادی**

* دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد محلات

** دانشیار گروه تاریخ دانشگاه اصفهان

چکیده

هدف از این تحقیق، بررسی راههای نهادینه سازی و الگوپذیری رفتارهای حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دانشجویان دختر دانشگاهها می باشد. اطلاعات آماری این تحقیق شامل جمعیت آماری اعضای هیأت های علمی دانشگاههای آزاد شهرستان اراک و مدرسین حوزه علمیه آن شهر می باشد. نظرات استادان حوزه و دانشگاه، در مورد موضوع از لحاظ آماری مورد تجزیه تحلیل و مقایسه قرار گرفت و متغیرهای مربوط به جنسیت، سابقه تدریس و مکان تدریس در نظر گرفته شد.

در مجموع نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که عوامل مربوط به انگیزش، فرهنگ و تعلیم و تربیت، نقش عمده‌ای ($P < 0/01$) در نهادینه‌سازی و الگوپذیری رفتارهای حضرت فاطمه (س) در بین دختران دانشجوی دانشگاهی ایفا می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: راههای نهادینه‌سازی رفتار، الگوی زنان امروز، رفتار حضرت زهرا (س)، نظرات اساتید حوزه و دانشگاه.

مقدمه

هر چه از آدمی سر می‌زند، بر الگویی استوار است. در صورتی که الگو، درست، صحیح و کامل باشد، در نتیجه رفتار نیز به صورت صحیح شکل گرفته و موجب رشد و حرکت انسان می‌شود، تا جایی که رو به سوی انسان کامل قرار می‌گیرد. یکی از راههای رسیدن به انسان کامل، شناخت افرادی است که عینیت داشته و مطمئن هستیم آنها آن چنان که اسلام و قرآن می‌خواهد، ساخته شده‌اند و وجود عینی انسان‌های کامل اسلامی هستند.

انسان کامل اسلامی فقط یک انسان ایده‌آل، خیالی و ذهنی نیست که هیچ وقت در خارج از ذهن وجود پیدا نکرده باشد. تعلیم و تربیت در اسلام (شهید مطهری، ۱۳۶۷، ص ۱۴۸). فرهنگ‌های لغت، واژه الگو را «نمونه، طرح، شکل چیزی که خیاط از روی آن چیزی را می‌برد و می‌سازد» معنی کرده‌اند (فرهنگ عمید، ۱۳۶۶، ص ۱۳۴). در قرآن کریم از عنوان «اسوه» استفاده شده است. بهر حال سؤالی که باید در اینجا مطرح کرد اینک چرا حضرت زهرا (س)، اسوه و الگو شده و لایق اقتداء و پیروی گردیده‌اند؟ در پاسخ بایستی به مطالعه منابع اسلامی مراجعه کرد.

امام علی (ع) درباره اطاعت از فرامین خداوند که نتیجه ایمان به ذات مقدس پروردگار عالم است. می‌فرماید: «بحسن الطاعة يعرف الاخبار» یعنی «در سایه خوب اطاعت کردن از خداوند، نیکان و خوبان شناخته می‌شوند» (ترجمه فالی، ۱۳۶۸، ص ۸۰). پیامبر اسلام هم فرموده‌اند: «خیر الناس، من انتفع به الناس» یعنی «بهترین و با ارزش‌ترین افراد کسی است که مردم از وجود او سود و بهره‌ای دریافت کرده‌اند» (مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۲۳۰). پیامبر (ص) در مورد

حضرت فاطمه(س) با توجه به ارزشهای بلند معنوی و مقام رفیع و درخشان ایشان می‌فرماید: «فاطمه بضعه منی، من سرها فقد سرنی، و من ساءها فقد سائنی، فاطمه اعزالناس علی» یعنی «فاطمه(س) پاره تن من است، هرکسی او را خوشحال کند، مرا خوشحال کرده و هرکسی به او بدی کند، به من بدی کرده، زیرا فاطمه(س) نزد من عزیزترین افراد است» (همان منبع، ج ۴۳، ص ۲۳).

همچنین آن حضرت در مورد حریم و مقام فاطمه زهرا(س) می‌فرماید: «ان الله لیغضب لغضب فاطمه، و یرضی لرضاهها» یعنی «به راستی که بخاطر خشم و غضب فاطمه زهرا(س)، خداوند حتماً خشمناک می‌شود و نیز به خاطر رضایت و خورسندی او، پروردگار عالم خورسند می‌گردد» (متقی هندی، کنز العمال، ج ۲، ص ۱۱۱). فاطمه(س) در نزد خداوند دارای نه اسم بدین ترتیب می‌باشد: فاطمه، صدیقه، مبارکه، طاهره، زکیه، راضیه، مرضیه، محدثه و زهرا(همان منبع، ص ۱۰).

ایشان از همه خصلت‌های ارزشمند برخوردارند. فکر و اندیشه زهرا(س)، در روش صحیح زندگی، تربیت فرزندان سالم و صحیح، شیوه مطلوب خانه‌داری و شوهرداری، همسایه‌داری، آموزش و راهنمایی دیگران، رفتار با دیگران و شیوه دفاع از کیان اسلام به گونه‌ای بوده که مورد تأیید اولیای دین و بسیاری از دانشمندان قرار گرفته است.

درباره علم و دانش ایشان می‌توان به سخنرانی و خطبه عمیق و عالمانه‌ای که در مسجد مدینه در میان جمعیت بیان داشته‌اند، اشاره کرد (عذرا، انصاری، ۱۳۷۲، ص ۲۱۱) همه موارد یاد شده مشخص می‌کند که پیروی و تبعیت از شخصیت بزرگواری چون ایشان، با ارزش محسوب می‌شود. برای آنکه فکر و فرهنگ اندیشه ناب فاطمه زهرا(س) بتواند الگوی هر زن مسلمان بویژه دختران جوان تحصیل کرده قرار گیرد، باید بعنوان شاخص‌های یک دختر یا زن نمونه به آنها توجه کرد. مثلاً شاخص‌های فرهنگی، اخلاقی، فکری، رفتاری و اجتماعی.

بدون تردید برای حفظ کیان انسانی زن، مصونیت عفاف و اخلاق زن، حفظ آرامش و سلامت فکر و جسم زن و بالاخره تحکیم کانون مقدس خانواده و تعالی ارزشهای اخلاقی، معنوی و

فرهنگی جامعه، حفظ حجاب زن واجب است. «خيار خصال النساء شرار خصال الرجال» یعنی «بهترین خصلتها و خویهای زنان همان بدترین خصلت‌های مردان است، یعنی چیزهایی که برای زن بهترین خصلت است، برای مرد بدترین خصلت است، الزهو (تکبر)، والجبن (ترسو بودن)، و البخل (بخیل و ممسک بودن)، در نهج البلاغه آمده است که بهترین خلق و خوی زن است (نهج البلاغه، ترجمه دشتی، ۱۳۷۹). از آیات قرآنی که دلالت بر فضل و کمال فاطمه زهرا (س) دارد، آیه «مرج البحرين يلتقيان» (سوره الرحمن، آیه ۲۰) است. بارزترین ویژگی اخلاقی و رفتاری ایشان، صداقت، راست اندیشی و درست گفتاری می‌باشد.

«عایشه» همسر پیامبر (ص) هم می‌گوید: «ما رأيت احداً اصدق لهجه من فاطمه، الا ان يكون الذي ولدها» یعنی «من غیر از پیامبر (ص) هیچکس را از فاطمه زهرا (س) راستگوتر ندیده‌ام.» (الگوی زن، مسلمان، صادقی اردستانی، ۱۳۷۶، ص ۹۴). منابع تاریخی در خصوص ازدواج ایشان نقل می‌کنند که ازدواج او و حضرت علی (ع) با حداقل امکانات شکل گرفت و در کمال آرامش و در نهایت صفا و صمیمیت ادامه یافت (بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۰۱). حضرت علی (ع) و حضرت زهرا (س) زوجی هستند که نشان دادند از جنبه‌های مادی و ثروت به دنیا و مال آن بی‌اعتنا هستند (انسان کامل، شهید مطهری، ۱۳۷۱، ص ۱۹۴).

ایشان بر اساس یک احساس مسئولیت شدید الهی و اجتماعی، ساده‌زیستی را انتخاب می‌کنند، ژنده‌پوشی همراه با ژنده دلی برابر زرق و برق مادیت و مظاهر رسوای روح کش و مبتذل که افراد زیادی را به چاه نیستی و دره مخوف هلاکت و تباهی کشانده است، ترجیح می‌دهند. از لحاظ عبادی، فاطمه زهرا (س)، نمونه یک انسان عابد است.

شب زنده‌داری و مناجات با پروردگار عالم در میان آن همه کارهای سخت زندگی، روش زندگی ایشان بوده است. «حسن بصری» روایت کرده است، «ما كان في هذه الامه، اعبد من فاطمه، كانت تقوم حتى تتورم قدمها» یعنی «در میان امت اسلام، کسی از فاطمه زهرا (س) عبادت‌کننده‌تر وجود نداشت، زیرا آنقدر به نماز و عبادت می‌پرداخت که پاهای او متورم و آزرده می‌گردید» (مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۸۴).

به لحاظ اجتماعی می‌توان به حضور ایشان همراه رسول خدا(ص) در مراسم مباحله در سال نهم هجرت اشاره کرد(همان منبع، ص ۸۶). حضرت فاطمه زهرا(س) در میدانهای جنگ نیز شرکت داشتند. مثلاً در مورد جنگ «خندق» از علی(ع) روایت شده: «در حفر خندق من همراه پیامبر(ص) بودم که فاطمه(س) آمدند و در حالیکه تکه نانی بدست داشتند، آنرا بدست پدر خود دادند»(فاطمه زهرا(س)، رسولي محلاتي، ۱۳۷۵، ص ۱۱۲ و ۹۷).

از لحاظ رفتاری نه تنها عیب و نقص در رفتار حضرت فاطمه(س) مشاهده نمی‌شود، بلکه نمونه‌ای از رفتار یک انسان کامل را می‌توان در ایشان ملاحظه کرد. مثلاً حسین بن علی(ع) از مادر خود فاطمه(ع) روایت کرده، که او می‌گوید: «رسول خدا فرمودند: از بخل ورزیدن سخت پرهیزید زیرا بخل درختی است که در آتش روییده و شاخه‌های آن در دنیا آمده و هر کس به شاخه‌های این درخت‌های آتشین آویزان شود، در آتش سقوط می‌کند(نهج البلاغه، ترجمه دشتی، ۱۳۷۹)». نیز از فاطمه(س) روایت شده که ایشان فرمودند: آیا سخن رسول خدا را در «غدیر خم» فراموش کرده‌اید که فرمودند: «من کنت مولاه فعلی مولاه؟» و نیز فرمودند: انت منی به منزله هارون من موسی(الرحمانی، الهمدانی، ۱۳۶۹، ص ۲۷۲).

در مورد شرایط روزه، فاطمه زهرا(س) روایت می‌کنند که پیامبر(ص) فرمودند: هر کس روزه بگیرد و زبان و گوش و چشم و اعضای بدن خود را از گناه نگاه ندارد، از روزه گرفتن بهره کافی نمی‌برد(زندگی فاطمه(س)، رضوی، ۱۳۵۰). در موارد مختلف حضرت فاطمه(س)، نمونه الگوی یک زن مسلمان می‌باشد که در این مقوله کوتاه نمی‌گنجد و نیاز به بررسی جدی‌تر در یک مقاله صرفاً توصیفی - تحلیلی دارد، حال آن که در این مقاله که حاصل یک کار تحقیقی از نوع توصیفی - پیمایشی است، به دنبال ارایه نظرات کارشناسان و متخصصین و نیز راهکارهای حاصل از تحقیق پیرامون چگونگی نهادینه کردن خصلت‌های حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی هستیم.

هدف کلی تحقیق

شناسایی راههای نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

اهداف اصلی تحقیق

- ۱- عوامل آموزشی مؤثر بر نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.
- ۲- عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.
- ۳- عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

اهداف فرعی تحقیق

- ۱- بررسی نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب جنسیت، سابقه تدریس و محل تدریس. مختلف.
- ۲- بررسی نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب جنسیت، سابقه تدریس و محل تدریس. مختلف.
- ۳- بررسی نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب جنسیت، سابقه تدریس و محل تدریس. مختلف.

سؤال اصلی تحقیق

- ۱- عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی چیست؟
- ۲- عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی چیست؟

۳- عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی چیست؟

فرضیات تحقیق

۱- بین نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب جنسیت مختلف، تفاوت وجود دارد.

۲- بین نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب سابقه تدریس مختلف، تفاوت وجود دارد.

۳- بین نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب محل تدریس مختلف، تفاوت وجود دارد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نوع توصیفی - پیمایشی است. در این پژوهش عوامل مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از دیدگاه اساتید حوزه و دانشگاه مورد مطالعه و مقایسه قرار می‌گیرد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه اساتید دانشگاهی آزاد اسلامی منطقه پنج کشور و نیز کلیه اساتید حوزه علمیه شهر اراک تشکیل می‌دهد.

روش نمونه‌گیری

پژوهش حاضر برای انتخاب اساتید دانشگاه از روش نمونه‌گیری خوشه تک مرحله‌ای استفاده کرده و در نهایت ۲۳۳ پرسشنامه توزیع شده بین اساتید هیأت علمی تمام وقت جمع‌آوری گردید. همچنین بین ۸۰ نفر از اساتید با تجربه حوزه، پرسشنامه جهت پاسخگویی، توزیع و

جمع‌آوری شد. ابزار تحقق پرسشنامه محقق ساخته حاوی بیست و سه سوالی پیرامون راههای نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی بوده که روایی^۱ آن به لحاظ محتوی تأمین شده و ضریب اعتبار آن براساس آلفای کرونباخ^۲ برابر $\alpha = 0/83$ بدست آمده است.

یافته‌های تحقیق

سوال اول تحقیق: عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید چیست؟

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید دانشگاه در خصوص عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

شماره سوال	اساتید دانشگاه						عوامل آموزشی
	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین	
۱	۶۷	۱۰۲	۵۱	۸	۵	۳/۹۳	دعوت از اساتید متخصص و محقق در خصوص تدریس فلسفه و عقاید حضرت زهرا(س)
	۲۸/۸	۴۳/۸	۲۱/۹	۳/۴	۲/۱	۰/۹۱۴	
۲	۴۲	۱۲۷	۵۴	۱۰		۳/۸۶	استفاده از فیلم های آموزشی در خصوص تبیین کرامت زن از نظر حضرت زهرا(س)
	۱۸	۵۴/۵	۲۳/۲	۴/۳		۰/۷۵۳	
۳	۶۶	۱۱۴	۴۳	۱۰		۴/۱۰	استفاده از روشهای تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ در خصوص بررسی خصوصیات رفتار حضرت زهرا(س)
	۲۸/۳	۴۸/۹	۱۸/۵	۴/۳		۰/۸۰۱	

۰/۸۲۴	۳/۸۹		۱۲	۵۶	۱۰۹	۵۶	فراوانی	چاپ احادیثی از حضرت فاطمه(س) در اول جزوات دانشجویان	۴
			۵/۲	۲۴	۴۶/۸	۲۴	درصد		
۰/۸۷۲	۳/۹۲	۴	۲	۶۸	۹۳	۶۶	فراوانی	معرفی کتابهایی در خصوص حضرت زهرا توسط اساتید	۵
		۷	۹	۲۹/۲	۳۹/۹	۲۸/۳	درصد		
۰/۸۲۱	۳/۸۴	۲	۴	۷۵	۹۹	۵۳	فراوانی	برگزاری کنفرانس و همایش علمی با موضوع الگوهای فکری، فرهنگی و رفتاری، اجتماعی حضرت زهرا(س)	۶
		۹	۱/۷	۳۲/۲	۴۲/۵	۲۲/۷	درصد		
۰/۷۴۵	۳/۹۷		۳	۵۸	۱۱۳	۵۹	فراوانی	هدایت دانشجویان جهت کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگانی حضرت زهرا(س)	۷
			۱/۳	۲۴/۹	۴۸/۵	۲۵/۳			

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد و مربوط به

گویه شماره سه (استفاده از روشهای تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ در خصوص بررسی خصوصیات رفتاری حضرت زهرا(س)) با ۷۷/۲٪ و کمترین درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره دو (استفاده از فیلمهای آموزشی در خصوص تبیین کرامت زن از نظر حضرت زهرا(س)) ۵۶/۳٪ می باشد.

میانگین نمره دانشجویان در زمینه گویههای مربوط به عوامل آموزشی بین ۳/۸۴۵ تا ۴/۱۰۲

در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید دانشگاه، عوامل آموزشی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی موثرند.

سوال اول تحقیق: عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه(س) در بین

دختران دانشگاهی از نظر اساتید حوزه چیست؟

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید حوزه در خصوص عوامل آموزشی موثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

شماره سوال	اساتید دانشگاه						عوامل آموزشی
	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین	
۱	۱۶	۳۱	۳۲	۱		۳/۷۷	دعوت از اساتید متخصص و محقق در خصوص تدریس فلسفه و عقاید حضرت زهرا(س)
	۲۰	۳۸/۸	۴۰	۱/۳			
۲	۷	۳۴	۳۱	۸		۳/۵	استفاده از فیلم‌های آموزشی در خصوص تبیین کرامت زن از نظر حضرت زهرا(س)
	۸/۸	۴۲/۵	۳۸/۸	۱۰			
۳	۱۳	۳۷	۲۹	۱		۳/۷۷	استفاده از روشهای تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ در خصوص بررسی خصوصیات رفتار حضرت زهرا(س)
	۱۶/۳	۴۶/۳	۳۶/۳	۱/۳			
۴	۸	۴۴	۲۵	۳		۳/۷۱	چاپ احادیثی از حضرت فاطمه(س) در اول جزوات دانشجویان
	۱۰	۵۵	۳۱/۳	۳/۸			
۵	۱۷	۳۲	۲۲	۷		۳/۶۸	معرفی کتابهایی در خصوص حضرت زهرا توسط اساتید
	۲۱/۳	۴۰	۲۷/۵	۸/۸			
۶	۱۰	۳۱	۳۱	۵		۳/۵	برگزاری کنفرانس و همایش علمی با موضوع الگوهای فکری، فرهنگی و رفتاری، اجتماعی حضرت زهرا(س)
	۱۲/۵	۳۸/۸	۳۸/۸	۶/۳			
۷	۱۲	۳۳	۱۸	۸		۳/۸۳	هدایت دانشجویان جهت کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگانی حضرت زهرا(س)
	۲۶/۳	۴۱/۳	۲۲/۵	۱۰			

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخهای در سطح زیاد و بسیار زیاد و مربوط به گویه شماره هفت (هدایت دانشجویان جهت کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگانی حضرت زهرا(س)) با ۶۷/۶٪ و کمترین درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره دو (استفاده از فیلم‌های آموزشی در خصوص تبیین کرامت زن از نظر حضرت زهرا(س)) با ۵۱/۳٪ می‌باشد. میانگین نمره دانشجویان در زمینه گویه‌های مربوط به عوامل آموزشی بین ۲/۵ تا ۳/۸۳۷ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید حوزه، عوامل آموزشی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثرند.

سوال دوم تحقیق: عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید دانشگاه چیست؟

جدول شماره ۳: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید دانشگاه به عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه

سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

شماره سوال	اساتید دانشگاه						عوامل آموزشی
	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین انحراف معیار	
۸	۲۸	۱۲۱	۵۹	۱۲	۳	۳/۷۶	دعوت از شخصیت‌ها و فراوانی
	۱۶/۳	۵۱/۹	۲۵/۳	۵/۲	۱/۳		روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی زن مسلمان
۹	۳۶	۷۷	۹۷	۲۰	۳	۳/۵۱	برگزاری مسابقات مقاله فراوانی
	۱۵/۵	۲۳	۴۱/۶	۸/۶	۱/۳		نویسی درباره ویژگیها و خصوصیات حضرت فاطمه(س)
۱۰	۴۳	۸۰	۸۲	۲۴	۴	۳/۵۷	دعوت از مداحان خوش نوا و فراوانی
	۱۸/۵	۴۳/۳	۳۵/۲	۱۰/۳	۱/۷		خوش صدا جهت نوحه سرایی در ایام فاطمیه

۰/۸۷۵	۳/۶	۲	۲۳	۷۳	۱۰۳	۳۲	فراوانی	برپاداشتن جشن ولادت حضرت زهرا(س) و گرامی داشتن آن بسستم رجب	۱۱
		۹	۹/۹	۳۱/۳	۴۴/۲	۱۳/۷	درصد		
۰/۸۵۳	۳/۵۴	۴	۱۳	۹۲	۹۳	۳۱	فراوانی	ترویج مراسم روضه خوانی در ایام فاطمیه در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی	۱۲
		۱/۷	۵/۶	۳۹/۵	۸۸	۱۳/۳	درصد		
۱/۰۵	۳/۵۷	۱۱	۲۴	۶۸	۳۷/۸	۴۲	فراوانی	تهیه نوارهایی در خصوص روضه‌های حضرت زهرا(س) و در اختیار دانشجویان قرار دادن	۱۳
		۴/۷	۱۰/۳	۲۹/۲	۸۱	۱۸	درصد		
۰/۹۷۶	۳/۴۶	۵	۲۴	۸۰	۳۴/۸	۴۳	فراوانی	چاپ احادیث حضرت فاطمه به صورت پوستره‌های جذاب و نصب آن در تابلو اعلانات	۱۴
		۲/۱	۱۰/۳	۳۴/۸	۸۳	۱۸/۵	درصد		
۰/۹۹۹	۳/۶۳	۹	۲۵	۸۳	۳۶/۵	۳۵	فراوانی	تهیه نمایشنامه هایی در خصوص زندگی حضرت زهرا(س)	۱۵
۰/۸۹۱		۳/۹	۱۰/۷	۳۶/۵	۷۳	۱۵	درصد		
			۲۶	۷۳	۱۳/۳	۳۹	فراوانی	اقدام به برگزاری نمایشگاه کتاب در خصوص طرز تفکر و فرهنگ و اخلاق حضرت فاطمه(س)	۱۶
			۱۱/۲	۱۳/۳		۱۶/۷	درصد		

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخها زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره هشت (دعوت از شخصیت‌ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت فاطمه(س)) بعنوان الگوی زن مسلمان) با ۶۸/۲٪ و کمترین درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره نه (برگزاری مسابقت مقاله نویسی درباره ویژگی‌ها و خصوصیات حضرت زهرا(س)) با ۴۸/۵٪ می‌باشد. میانگین نمره پاسخگویان در خصوص گویه‌های مربوط به عوامل فرهنگی بین

۳/۴۶۳ تا ۳/۷۶۸ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید دانشگاه عوامل فرهنگی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثر است.

سوال دوم تحقیق: عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید حوزه چیست؟

جدول شماره ۴: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید حوزه به عوامل فرهنگی مؤثر نهادینه سازی

رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

شماره سوال	اساتید دانشگاه						عوامل آموزشی
	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	بسیار کم	کم	میانگین	
۸	۷	۴۲	۲۳	۸	۳/۶	دعوت از شخصیتها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی زن مسلمان	
	۸/۸	۵۲/۵	۲۸/۸	۱۰	۰/۷۸۹		
۹	۱۴	۲۷	۳۳	۶	۳/۶۱	برگزاری مسابقات مقاله نویسی درباره ویژگیها و خصوصیات حضرت فاطمه(س)	
	۱۷/۵	۳۳/۸	۴۱/۳	۷/۵	۰/۸۶۴		
۱۰	۱۳	۲۹	۳۴	۴	۳/۶۳	دعوت از مداحان خوش نوا و خوش صدا جهت نوحه سرایی در ایام فاطمیه	
	۱۶/۳	۳۶/۳	۴۲/۵	۵	۰/۸۱۵		
۱۱	۱۱	۳۴	۲۱	۱۴	۳/۵۲	برپاداشتن جشن ولادت حضرت زهرا(س) و گرمی داشتن آن بیستم رجب	
	۱۲/۸	۴۲/۵	۳۳	۱۷/۵	۰/۹۴۱		
۱۲	۲	۲۹	۴۱/۳	۱۵	۳/۲	ترویج مراسم روضه خوانی در ایام فاطمیه در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی	
	۲/۵	۴۱/۳	۳۴	۱۸/۸	۰/۸۱۷		
۱۳	۶	۱۵	۴۲/۵	۲۱	۲/۹۷	تهیه نوارهایی در خصوص روضه‌های حضرت زهرا(س) و در اختیار دانشجویان قراردادن	
	۷/۵	۱۸/۸	۳۰	۲۶/۳	۰/۹۸۰		

۰/۹۸۰	۲/۹۷		۴	۳۷/۵	۴۲	۴	فراوانی	چاپ احادیث حضرت فاطمه به صورت پوستره‌های جذاب و نصب آن در تابلو اعلانات	۱۴
			۵	۲۶	۵۲/۵	۵	درصد		
۰/۷۷۴	۳/۵۸	۱	۵	۳۲/۵	۴۲	۶	فراوانی	تهیه نمایشنامه‌هایی در خصوص زندگی حضرت زهرا(س)	۱۵
		۱/۳	۶/۳	۴۹	۵۲/۵	۷/۵	درصد		
۰/۶۶۳	۳/۳۷		۳	۶۱/۳	۲۳	۵	فراوانی	اقدام به برگزاری نمایشگاه کتاب در خصوص طرز تفکر و فرهنگ و اخلاق حضرت فاطمه(س)	۱۶
			۳/۸		۲۸/۸	۶/۳	درصد		

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد و مربوط به گویه شماره هشت (دعوت از شخصیت‌ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی زن مسلمان) با ۶۱/۳٪ و کمترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره سیزده (تهیه نوارهایی در خصوص روضه‌های حضرت زهرا(س) و در اختیار دانشجویان قرارداد) با ۲۶/۳٪ است. میانگین نمره پاسخگویان در خصوص گویه‌های مربوط به عوامل فرهنگی بین ۲/۹۷۵ تا ۳/۶ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید حوزه، عوامل فرهنگی یاد شده در نهادهای ساز رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثر است.

سوال سوم تحقیق: عوامل انگیزشی مؤثر در نهادهای ساز رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید دانشگاه چیست؟

جدول شماره ۵: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید دانشگاه در خصوص عوامل انگیزشی مؤثر

در نهادهای ساز رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی

شماره سوال	اساتید دانشگاه					
	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین انحراف معیار
۱۷	۸۵	۱۰۹	۳۰	۹		۴/۱۵
	۳۶/۵	۴۶/۸	۱۲/۹	۳/۹		

فراوانی

ترتیب اردوهای زیارتی، فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویان که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت فاطمه به چاپ رسانیده‌اند

درصد

۰/۷۵۱	۴/۱۳		۵	۳۷	۱۱۳	۷۸	فراوانی	معرفی دانشجویان محقق درباره شخصیت حضرت زهرا(س) از طریق یک رسانه رسمی مثل رادیو، تلویزیون یا روزنامه	۱۸
			۲/۱	۱۵/۹	۴۸/۵	۳۲/۵	درصد		
۰/۷۹	۳/۹	۲	۱۱	۳۹	۱۳۵	۴۶	فراوانی	ارایه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه(س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی	۱۹
		۹	۴/۷	۱۶/۷	۵۷/۹	۱۹/۷	درصد		
۰/۷۷۶	۴/۱۱		۷	۳۷	۱۱۱	۷۸	فراوانی	ارائه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه(س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی	۲۰
			۳	۴۷	۴۲/۵	۱۳/۸	درصد		
۰/۹۲۹	۳/۹۲	۳	۱۵	۲۰/۲	۱۰۰	۶۸	فراوانی	ترتیب دادن زیارت عتبات عالیه و مکه معظمه برای مقالات برتر دانشجویان در زمینه الگوهای اجتماعی حضرت فاطمه(س)	۲۱
		۱/۳	۶/۴	۲۹	۴۲/۹	۶۹/۲	درصد		
۰/۹۵۹	۴/۰۵	۶	۱۲	۱۲/۴	۱۰۳	۸۳	فراوانی	تشریح تأثیر آشنایی با شخصیت حضرت فاطمه(س) در آرامش و کاهش اضطرابی در زندگی و تأمین بهداشت روان	۲۲
		۲/۶	۵/۲	۳۵	۴۴/۲	۳۵/۶	درصد		
۰/۹۳۷	۴	۸	۶	۱۵	۱۱۱	۷۳	فراوانی	ایجاد شرایط و تسهیلات جهت ادامه تحصیل برای دانشجویانی که در زمینه زندگانی حضرت زهرا(س) به عنوان محقق برتر شناخته شده‌اند	۲۳
		۳/۴	۲/۶	۴۷/۶	۳۱/۳	درصد			

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره هفده (ترتیب اردوهای زیارتی، فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویان که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت فاطمه به چاپ رسانیده‌اند) با ۸۳/۳٪ و کمترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره بیست و یکم (ترتیب دادن زیارت عتبات عالیه و مکه معظمه برای مقالات برتر دانشجویان در زمینه الگوهای اجتماعی حضرت فاطمه (س)) با ۷۲/۱٪ است.

میانگین نمره پاسخگویی در خصوص گویه‌های مربوط به عوامل انگیزشی بین ۳/۹۰۹ تا ۴/۱۵۸ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر دانشگاه عوامل انگیزشی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا (س) در بین دختران دانشگاهی مؤثرند.

سوال سوم تحقیق: عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا (س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید حوزه چیست؟

جدول شماره ۶: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید حوزه در خصوص عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت (س) در بین دختران دانشگاهی

شماره سوال	اساتید دانشگاه						عوامل آموزشی
	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین	
۱۷	۲۵	۲۸	۲۰	۴	۳	۳/۸۵	ترتیب اردوهای زیارتی، فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویان که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت فاطمه به چاپ رسانیده‌اند
	۳۱/۳	۳۵	۲۵	۵	۳/۸		
۱۸	۳۹	۲۶	۲۵			۴/۰۵	معرفی دانشجویان محقق درباره شخصیت حضرت زهرا (س) از طریق رسانه رسمی مثل رادیو، تلویزیون یا روزنامه
	۳۶/۳	۳۲/۵	۳۱/۳				

۰/۷۰۲	۳/۹۸			۲۰	۴۱	۱۹	فراوانی	ارایه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه(س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی	۱۹
				۲۵	۵۱/۳	۲۳/۸	درصد		
۰/۷۳۶	۳/۸		۱	۲۸	۳۷	۱۴	فراوانی	ارایه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه(س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی	۲۰
			۱/۳	۳۵	۴۶/۳	۱۷/۵	درصد		
۰/۷۴۵	۳/۹۳		۱	۲	۲۶	۲۳	فراوانی	ترتیب دادن زیارت عتبات عالیه و مکه معظمه برای مقالات برتر دانشجویان در زمینه الگوهای اجتماعی حضرت فاطمه(س)	۲۱
			۱/۳	۲/۵	۳۲/۵	۲۸/۸	۳۵		
۰/۸۸۱	۳/۷۸			۸	۱۷	۳۹	فراوانی	تشریح تأثیر آشنایی با شخصیت حضرت فاطمه(س) در آرامش و کاهش اضطرابی در زندگی و تأمین بهداشت روان	۲۲
				۱۰	۲۱/۳	۴۸/۸	۲۰		
۰/۷۴۹	۳/۹۱			۱	۲۰	۴۳	فراوانی	ایجاد شرایط و تسهیلات جهت ادامه تحصیل برای دانشجویانی که در زمینه زندگانی حضرت زهرا(س) به عنوان محقق برتر شناخته شده‌اند	۲۳
				۱/۳	۲۵	۵۸/۸	۲۰		

طبق اطلاعات جدول فوق، درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره نوزده (ارایه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه (س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی) با $۷۵/۱\%$ و کمترین درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره بیست و یک (ترتیب دادن زیارت عتبات عالیه و مکه معظمه برای مقالات برتر دانشجویان در زمینه الگوهای اجتماعی حضرت فاطمه (س) با $۶۳/۸\%$ می‌باشد. میانگین نمره پاسخگویان در خصوص گویه‌های مربوط به عوامل انگیزشی بین $۳/۷۸۷$ تا $۴/۰۵$ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید حوزه، عوامل انگیزشی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا (س) در بین دختران دانشگاهی مؤثرند.

جدول شماره ۷: بررسی نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در

نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا (س) در بین دختران دانشگاهی

p	t	زن		مرد		جنسیت
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	
						عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دانشجویان
۰/۳۱۱	۱/۴۳۷	۰/۵۸۱	۳/۲۱۲	۰/۴۸۱	۳/۲۴۱	عوامل آموزشی
۰/۵۴۷	۰/۶۹۳	۰/۷۵۲	۳/۷۸۶	۰/۶۱۲	۴/۲۲۱	عوامل انگیزشی
۰/۰۰۰	۴/۷۱۲	۰/۴۳۹	۳/۹۲	۰/۸۶۰	۳/۸۱۸	عوامل فرهنگی

۱/۹۶ = بحرانی جدول

فرضیه H_0 : بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در

نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنا دار وجود ندارد.

فرضیه H_4 : بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود دارد. نتایج جدول فوق نشان می‌دهد، t محاسبه شده در خصوص عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از t بحرانی جدول در سطح $P < 0/01$ ، بزرگتر بوده، از این رو تفاوت معنادار وجود داشته و فرضیه خلاف تایید می‌شود. اما در خصوص عوامل آموزشی و انگیزشی مؤثر، t محاسبه شده از t بحرانی جدول در سطح $P < 0/05$ کوچکتر بوده، یعنی بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در این سطوح تفاوت معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۸: مقایسه میانگین نظرات اساتید مرد و زن حوزه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر

در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی

p	t	زن		مرد		جنسیت
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	
0/521	0/481	0/319	3/853	0/568	3/719	عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دانشجویان
						عوامل آموزشی
0/031	2/446	0/513	4/219	0/441	3/286	عوامل انگیزشی
0/043	3/294	0/250	3/316	0/439	4/171	عوامل فرهنگی

$t=1/96$ بحرانی جدول

فرضیه H_0 : بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود ندارد.

فرضیه H_A : بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود دارد.

نتایج جدول فوق نشان می دهد t محاسبه شده در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از t بحرانی جدول در سطح $P < 0/05$ ، بزرگتر بوده، بدین معنا که بین نظرات اساتید مرد و زن حوزه در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود داشته و فرضیه خلاف تایید می شود. اما در خصوص عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، t محاسبه شده از t بحرانی جدول در سطح $P < 0/05$ کوچکتر بوده و بدین معناست که تفاوت معناداری بین نظرات پاسخگویان در این سطح دیده نشده و فرضیه صفر تایید می شود.

جدول شماره ۹: مقایسه میانگین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب سابقه تدریس مختلف.

P	F	۱۵ به بالا		۱۵ تا ۱۰ سال		۱۰ تا ۵ سال		کمتر از ۵ سال		جنسیت
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	
۰/۱۵۱	۱/۴۵۵	۰/۳۷۰	۳/۳۳۳	۰/۶۱۸	۳/۴۹۹	۰/۴۱۸	۳/۳۶۱	۰/۴۹۱	۳/۶۷۱	عوامل آموزشی
۰/۰۱۹	۳/۸۱۷	۰/۴۱۷	۳/۰۱۹	۰/۴۴۱	۳/۸۱۵	۰/۵۳۲	۰/۸۲۹	۰/۳۷۱	۴/۸۲۸	عوامل انگیزشی
۰/۰۳۴	۳/۲۵۶	۰/۳۲۵	۳/۷۲۱	۰/۵۱۹	۳/۴۱۵	۰/۷۸۳	۳/۳۱۷	۰/۴۵۶	۴/۱۲۲	عوامل فرهنگی

فرضیه H_0 : بین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، برحسب سابقه تدریس مختلف، تفاوت معنا دار وجود ندارد.

فرضیه H_A : بین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، برحسب سابقه تدریس مختلف، تفاوت معنا دار وجود دارد.

نتایج جدول فوق نشان می دهد F محاسبه شده در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از F بحرانی جدول در سطح $P < 0/05$ ، بزرگتر بوده، بدین معنا که بین نظرات اساتید درباره تأثیر عوامل یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود داشته و فرضیه خلاف تأیید می شود. لیکن در خصوص عوامل آموزشی مؤثر در این باره، F محاسبه شده از F بحرانی جدول در سطح $P < 0/05$ کوچکتر بوده و بدین معناست که تفاوت معناداری بین نظرات اساتید برحسب سابقه تدریس مختلف در این سطح دیده نشده و فرضیه صفر تأیید می شود. جدول شماره ۱۰: مقایسه میانگین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

P	F	حوزه		دانشگاه		جنسیت
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	
۰/۰۰۰	۴/۸۸۰	۰/۵۱۰	۳/۸۰	۰/۳۹۹	۳/۳۴	عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی
۰/۰۰۰	۴/۸۸۰	۰/۵۱۰	۳/۸۰	۰/۳۹۹	۳/۳۴	عوامل آموزشی
۰/۰۶۲	۳/۱۴۲	۰/۴۱۹	۴/۰۲۵	۰/۴۷۰	۴/۵۰	عوامل انگیزشی
۰/۱۹۱	۱/۸۱۱	۰/۶۴۸	۰/۸۶۰	۰/۵۷۷	۳/۶۲	عوامل فرهنگی

۱/۹۶ = بحرانی جدول

فرضیه H_0 : بین نظرات اساتید حوزه و دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنا دار وجود ندارد.

فرضیه H_A : بین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنا دار وجود دارد.

نتایج جدول فوق نشان می دهد، t محاسبه شده در خصوص عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از t بحرانی جدول در سطح $P < 0.01$ ، بزرگتر بوده، از این رو تفاوت معنادار وجود داشته و فرضیه خلاف تأیید می شود. اما در خصوص عوامل آموزشی و انگیزشی مؤثر، t محاسبه شده از t بحرانی جدول در سطح $P < 0.05$ کوچکتر بوده، یعنی بین نظرات اساتید حوزه و دانشگاه در مورد عوامل فرهنگی در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معناداری دیده نشده و فرضیه صفر تأیید می شود.

نتیجه گیری

امروز با ورود فن آوری و ماشینی زندگی و بوجود آمدن تسهیلات به لحاظ فیزیکی، فرهنگ تحت تأثیر قرار گرفته و شاهد نابسامانیهایی نیز در عرصه های مختلف فرهنگی، اجتماعی هستیم. ابزارهای تهاجمی تغییر شکل یافته بجای مرز و بوم کشور، فرهنگ، تفکر و اندیشه افراد بویژه قشر تحصیل کرده و دانشگاهی را مورد حمله قرار داده است. در این میان دختران بیشتر در معرض آسیب قرار گرفته اند. این در حالی است که از جمله وظایف یک تحصیل کرده دانشگاهی در جامعه ما حفظ فرهنگ، ارزشهای اسلامی و توسعه آن می باشد. در این صورت می توان ضمن حفظ و توسعه فرهنگ و ایدئولوژی اسلامی در برابر تهاجم فرهنگی ایستادگی کرد. نهادینه کردن رفتار حضرت فاطمه(س) ... دختران دانشگاهی بعنوان یک مؤلفه ایدئولوژی اسلامی نقش مهمی در این راستا دارد.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که براساس نظرات اساتید حوزه و دانشگاه عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثرند. ۷۲/۲٪ از اساتید دانشگاه براین عقیده‌اند که یکی از عوامل آموزشی مؤثر در این راستا؛ استفاده از روش تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ می‌باشد. ۶۷/۶٪ از اساتید حوزه بر این نظرند که جهت نهادینه کردن رفتار حضرت فاطمه(س) در بین دختران دانشگاهی، می‌بایستی «دانشجویان را به کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگی حضرت زهرا(س) هدایت کرد. نظرات اساتید حوزه و دانشگاه بیانگر این است که درگیری افراد دانشجو با موضوع یاد شده موجب علاقمندی آنها به آن می‌شود.

تحقیقات و مطالعات روانشناسی مشخص کرده است، زمانی درک و فهم برای شاگردان پیرامون مطالبی ایجاد می‌شود که به صورت فعالانه به یادگیری بپردازند. ۶۸/۲٪ از اساتید دانشگاه و نیز ۶۱/۳٪ از اساتید حوزه معتقدند، «دعوت از شخصیت‌ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی زن مسلمان» از عوامل فرهنگی مؤثر در راستای نهادینه کردن رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی است.

بی شک رایج سخنرانی علمی جذاب توسط صاحب‌نظران می‌تواند، انگیزه مطالعه و فهم بیشتر را فراهم کند. ۸۳/۳٪ از اساتید دانشگاه معتقدند: «ترتیب اردوهای زیارتی و فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویانی که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت زهرا به چاپ رسانیده‌اند» از عوامل انگیزشی در این زمینه است. ۷۵/۱٪ از اساتید حوزه «فراهم کردن وام تحصیلی برای دانشجویان محقق در زمینه الگوی رفتاری حضرت فاطمه(س)» را مهمترین عامل انگیزشی در جهت منطبق شدن رفتار دختران دانشگاهی با الگوهای رفتار حضرت فاطمه می‌دانند، مقایسه نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه آموزشی، انگیزشی و فرهنگی مؤثر یاد شده در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار وجود دارد. اما بین نظرات آنها در خصوص عوامل آموزشی و انگیزشی مؤثر یاد شده در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار دیده نمی‌شود.

بررسی نظرات اساتید مرد و زن حوزه در خصوص تأثیر عوامل سه گانه در نهادینه کردن رفتار حضرت فاطمه(س) در بین دختران دانشگاهی نشان می‌دهد که بین نظرات در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار وجود دارد، اما در مورد عوامل آموزشی در سطح $P < 0/05$ در این زمینه، تفاوت معناداری دیده نمی‌شود. همچنین مقایسه نظرات اساتید در مورد عوامل سه گانه آموزشی، انگیزشی و فرهنگی مؤثر در نهادینه کردن رفتار حضرت زهرا(س) برحسب سابقه تدریس مختلف نشان می‌دهد، بین نظرات اساتید در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی مؤثر یاد شده در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار وجود ندارد. همچنین مقایسه نظرات اساتید برحسب محل تدریس (حوزه و دانشگاه) نشان می‌دهد، بین نظرات آنها در خصوص عوامل آموزشی مؤثر یاد شده در سطح $P < 0/01$ و عوامل انگیزشی مؤثر در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار وجود دارد. این در حالی است که بین نظرات آنها در خصوص تأثیر عوامل فرهنگی یاد شده در نهادینه کردن رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی در سطح $P < 0/05$ تفاوت معناداری وجود ندارد.

به طور کلی نتایج این تحقیق نشان می‌دهد، عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثر در سطح $P < 0/01$ تفاوت معنادار وجود دارد، اما بین نظرهای آنها در مورد عوامل آموزشی و انگیزشی یاد شده مؤثر در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار دیده نمی‌شود.

توصیه‌هایی بر اساس یافته‌های تحقیق

۱- استفاده از روش‌های تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ در خصوص بررسی خصوصیات رفتاری حضرت زهرا(ص).

۲- دعوت از شخصیت‌ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س)

بعنوان الگوی زن مسلمان.

- ۳- هدایت دانشجویان جهت کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگانی حضرت زهرا(س).
- ۴- ترتیب اردوهای زیارتی، فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویانی که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت زهرا(س) به چاپ رسانیده‌اند.
- ۵- فراهم کردن وام تحصیلی برای دانشجویان محقق در زمینه الگوهای رفتاری حضرت فاطمه(س).

منابع

- ۱- قرآن، سوره الرحمن، آیه ۲۰.
- ۲- الرحمانی، الهمدانی، احمد، فاطمه الزهراء علیها السلام بهجه قلب المصطفی(ص)، تهران، ۱۳۶۹.
- ۳- انصاری، عذرا، جلوه‌های رفتاری حضرت زهرا(س)، ناشر: قم، ۱۳۷۲.
- ۴- حضرت فاطمه(س) بهترین الگوی بانوان، ترجمه محمدباقر فالی، ناشر: قم، ۱۳۶۸.
- ۵- حضرت امیرالمؤمنین علی(ع)، نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی، چاپ اول، انتشارات حضور، پاییز ۱۳۷۹.
- ۶- رسولی محلاتی، سیدهاشم، فاطمه زهرا(س)، تهران، ۱۳۷۵.
- ۷- رضوی سیدمهدی، زهره زهرا، زندگی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تهران، ۱۳۵۰.
- ۸- صادقی اردستانی، احمد، فاطمه، الگوی زن مسلمان، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، پاییز ۱۳۷۶.
- ۹- عمید، حسن، فرهنگ عمید، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۶.
- ۱۰- متقی هندی، کنز العمال، جلد ۱۳، بیروت، ۱۴۰۵.
- ۱۱- مجلسی، محمدتقی، بحار الانوار، جلد ۴۳ و ۷۲.
- ۱۲- مدرسی، محمدتقی، فاطمه زهرا اسوه زندگی، ترجمه مهدی عبداللهی، قم، ۱۳۷۱.
- ۱۳- مطهری، مرتضی، تعلیم و تربیت در اسلام، چاپ بیست و سوم، انتشارات صدرا، بهار ۱۳۷۳.
- ۱۴- مطهری، مرتضی، انسان کامل، چاپ اول، انتشارات صدرا، زمستان ۱۳۶۷.